

ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ НАУКОВИХ КОМУНІКАЦІЙ У КОНТЕКСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО БІБЛІОТЕЧНО- ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

**Туровська Леся Олегівна,
науковий співробітник
відділу комплексного
бібліотечного обслуговування
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського**

**Одним із головних завдань, котрі
стоять перед бібліотеками у
контексті розвитку наукових
комунікацій, є забезпечення
доступу користувачів до
достовірної та якісної інформації і
наукових знань.**

**Ключем вирішення цієї проблеми
для Національної бібліотеки
України імені В. І. Вернадського є
вдосконалення електронних
засобів наукових комунікацій,
розміщених на її платформі, а
саме:**

- електронних каталогів,
 - баз даних,
- електронних публікацій,
 - електронних бібліотек,
 - електронних колекцій,
 - електронних виставок,
- електронних реферативних і бібліографічних джерел,
 - електронних дайджестів,
- віртуальних довідок тощо.

**НБУВ потужно розвиває свої
дистанційні можливості,
задовольняючи найрізноманітніші
бібліотечно-інформаційні потреби
віддалених читачів,
перетворюючись на справжній
центр обертання наукової
спільноти.**

Однією з важливіших функцій бібліотечно-інформаційної діяльності стає комунікаційна функція як сукупність методів і засобів надання наукової інформації.

Це – функція бібліотечного інформаційного посередництва, що витікає з цілеспрямованої системи дій комуніката (бібліотеки) у відношенні комуніканта (користувача) та складається у забезпеченні останнього (по формальних та неформальних каналах зв'язку) певною сумою знань задля оптимального вирішення поставлених перед ним завдань.

Користаючись інформаційно-комунікаційними технологіями, НБУВ упровадила цілий спектр електронних засобів наукової комунікації, якими стали онлайн послуги, призначені для задоволення бібліотечно-інформаційних потреб віддалених користувачів, зокрема:

1. Пошук документів та інформаційних ресурсів:

– система каталогів і баз даних (комплексний пошук);

електронний каталог НБУВ;

– реферативна база даних «Україніка наукова»;

– каталоги історико-культурних фондів;

– електронні виставки;

– скановані каталоги:

а). генеральний алфавітний імідж-каталог (5 млн карток);

б). імідж-каталог дисертацій (1951–2006 рр., 97 тис. карток);

в) імідж-каталоги історико-культурних фондів.

2. Доступ до електронних повнотекстових інформаційних ресурсів НБУВ, розміщених у вільному Інтернет-доступі на веб-сайті:

- цифрова бібліотека історико-культурної спадщини;**
- видання НБУВ;**
- наукова періодика України;**
- автореферати дисертацій;**
- бібліографічні ресурси;**
- інформаційно-аналітичні видання.**

Отримання довідково-консультаційної інформації

(послуга «Запитай бібліотекаря»):

- надання інформації за тематичними запитами (тематична довідка);**
- встановлення наявності документа у фондах бібліотек (адресна довідка);**
- уточнення бібліографічних відомостей про документ (уточнююча довідка);**
 - надання інформації про джерела щодо встановлення фактів, відомостей, обставин, подій, осіб, організацій тощо (фактографічна довідка).**

4. Адресно-цільове інформування:

– адресна розсилка інформації про нові (щотижневі) надходження книжкових та періодичних видань до фондів НБУВ. Замовлення приймаються від колективних користувачів (бібліотек та організацій) та індивідуальних користувачів (фізичних осіб).

5. Користування послугами міжбібліотечного абонементу:

- приймання замовлень на документи з фондів НБУВ електронною поштою від віддалених користувачів (абонентів міжміського та міжнародного МБА), колективних абонентів міського МБА та персональних абонентів;
- виготовлення документів із фонду основного збереження НБУВ шляхом сканування або іншої комп'ютерної обробки документів в електронному вигляді та надсилання копій замовнику засобами електронної доставки документів.

Поширюючи свою діяльність у віртуальному інформаційному просторі, НБУВ сприяє якомога ширшому освоєнню користувачами цього простору, залучає власні електронні інформаційні ресурси, послуги та продукти – до повсякденної практики, створює умови для необмеженої наукової комунікації різних професійних категорій і груп.

Тим самим НБУВ перетворюється на епіцентр інтегрованого інформаційно-комунікаційного забезпечення наукового, навчального, виробничого, культурологічного, освітнього та інших суспільних процесів, а її електронні засоби наукових комунікацій – на стратегічний вектор подальшого розвитку.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!